

FİNANSAL İSTİKRAR RAPORU

Kasım 2022

Sayı: 35

TÜRKİYE CUMHURİYET MERKEZ BANKASI

İdare Merkezi

Hacı Bayram Mah., İstiklal Cad. No:10 06050 Ulus Altındağ Ankara, Türkiye

Tel: (+90 312) 507 50 00

Faks: (+90 312) 507 56 40

Ana Sayfa: <http://www.tcmb.gov.tr>

E-mail: bankacilik@tcmb.gov.tr

ISSN 1305-8576 (Çevrimiçi)

Kamuoyunu bilgilendirme amaçlı olarak hazırlanan bu rapor esas olarak Eylül 2022 verilerine dayanarak hazırlanmakla beraber, raporun yayımlandığı tarihe kadar yaşanan gelişme ve değerlendirmeleri de içermekte olup, tüm içeriği ile TCMB Genel Ağ Sisteminde yer almaktadır. Bu raporda yer alan bilgi ve verilere dayanarak verilecek kararların sonuçlarından TCMB sorumlu tutulamaz.

Önsöz

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) olarak finansal istikrara ilişkin tüm gelişmeleri yakından takip etmekte ve incelemekte olduğunuz Finansal İstikrar Raporu ile bu gelişmeleri özetleyerek kamuoyu ile paylaşmaktayız.

Son dönemde almış olduğumuz tedbirler firma ve hanehalkı bilanço dengelerini güçlendirirken, Türk lirası cinsinden varlık ve fonlama talebini artırmıştır. Sermaye piyasalarına katılım yaygınlaşırken, finansal sistemde bankacılık sektörünün yükü hafifletmekte ve finansal derinleşme sayesinde sermaye araçlarının tabana yayılması desteklenmektedir. Güçlenen hanehalkı ve reel sektör bilançolarının da desteği sayesinde, bankacılık başta olmak üzere finansal kesimin aktif kalitesi de tarihsel olarak en iyi seviyesindedir.

Tüm bu gelişmeler, sistemdeki temel risk unsurlarından olan ve kalıcı fiyat istikrarını yakalamamızın önündeki engellerin başında gelen para ikamesini azaltarak Türk lirasını sistemin asli unsuru yapmayı amaçlayan liralama adımlarımız neticesindedir. Hem iç hem de dış dengeleri gözeterek yürüttüğümüz bu süreç, belli bir olgunluğa ulaşmış ve ilk neticelerini vermeye başlamıştır. Bu adımların kamuoyu tarafından takibi ve daha iyi anlaşılması açısından da raporumuz önem arz etmektedir. Raporumuzda liralama uygulamaları ve etkilerine ilişkin değerlendirmelerimizi de aktarmaktayız.

TCMB fiyat istikrarının sürdürülebilir bir çerçevede sağlanması amacıyla finansal sistemin hem aktif hem de pasif tüm kalemleri ile kalıcı şekilde liralamasını sağlamayı amaçlamaktadır. Bu amaç doğrultusunda geliştirdiği politikalar kredi büyümesi, kredi kompozisyonu ve finansal sistemin fonlama yapısını finansal istikrar ve kalıcı fiyat istikrarı ile daha uyumlu hale getirmektedir. KOBİ, ihracat ve yatırım kredilerinin büyümesi ve payı diğer nitelikteki kredilerden olumlu yönde ayrılmaktadır. Ayrıca, mevduat dağılımında Türk lirası güçlenirken, finansal sistemin yurt dışı fonlamaya bağımlılığı azalmaktadır. Bankacılık sektörünün, likidite, kârlılık ve sermaye yeterliliği göstergelerindeki olumlu görünüm de güçlenerek devam etmektedir.

Tüm bu gelişmeler, ekonomimizi ve finansal sektörü olası risklere karşı daha korunaklı hale getirirken, alınan tedbirlerin kararlılıkla uygulanmasının önemini vurgulamaktadır. Böylelikle, yatırım, üretim ve istihdam artışının sürdürülebilir bir şekilde devamı için uygun politika çerçevesi ve aktarım mekanizması sağlıklı bir şekilde oluşacaktır.

Bu çerçevede, finansal istikrara ilişkin güncel durum ve görünüm konusunda değerlendirmelerimize yer verdiğimiz Finansal İstikrar Raporumuzun 35'inci sayısının tüm paydaşlarımız için faydalı olmasını ümit ederim.

Prof. Dr. Şahap KAVCIOĞLU

Başkan

İçindekiler

I. Genel Değerlendirme	1
II. Makroekonomik Görünüm	3
II.1 Uluslararası Gelişmeler	4
II.1.1 Kutu: Finansal İstikrar Çerçevesinden Küresel Borç Yükü	8
II.2 Yurt İçi Temel Makroekonomik Gelişmeler	11
II.2.1 Kutu: Finansal Piyasaların Etkin İşleyişine Yönelik Atılan Adımlar	14
III. Finans Dışı Kesim	17
III.1 Hanehalkı Gelişmeleri	18
III.2 Reel Sektör Gelişmeleri	26
IV. Finansal Kesim	34
IV.1 Kredi Gelişmeleri ve Kredi Riski	35
IV.1.1 Kutu: Ticari Kredilere Yönelik Uygulanan Makroihtiyati Politikaların Etkileri	46
IV.1.1I Kutu: Bireysel Kredi Riski Görünümü	51
IV.2 Likidite Riski	55
IV.3 Faiz ve Kur Riski	61
IV.3.1 Kutu: Bankacılık Sektöründe TL Menkul Kıymet Portföyünün Yapısı	65
IV.4 Kârlılık ve Sermaye Yeterliliği	68
Kısaltma Listesi	74